מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר שישה מבנים שונים לניהול שיח בכיתה
- להבין מתי מתאים להשתמש בכל פורמט ומה תפקידו של כל משתתף
- לתרגל תכנון שלבים לשיח מובנה

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנת הפורמטים

1. א – מעגל שיח
2. ב – אקווריום
3. ב – שיחה בזוגות
4. ב – נשאר/ת בשולחן ומסכם/ת לקבוצה הבאה
5. א – גלריה שקטה
6. ב – בהגרלה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – שיתוף הוא מרצון תמיד
2. לא נכון – הקבוצות עוברות בין שולחנות, חוץ מהמארח/ת
3. נכון – כדי להפריד בין התפקיד לדעה האישית
4. לא נכון – רק מעגל פנימי מדבר, החיצוני מקשיב
5. נכון – כך נוצר דיאלוג כתוב
6. לא נכון – הפורמט מיועד לרעיונות, לא לנושאים פוליטיים

חלק ג' – התאמה

1 – ד (15–25 דק', כל הכיתה במעגל)
2 – ג (30–40 דק', 4–6 קבוצות)
3 – ה (25–35 דק', שני צדדים ושופטים)
4 – ב (20–30 דק', מעגל פנימי וחיצוני)
5 – א (10–15 דק', עבודה בזוגות)

חלק ד' – השלמת משפטים

1. חפץ המדבר
2. מארח/ת
3. ריק
4. שופטים
5. לדבר
6. אישית

חלק ה' – סידור שלבים – פורמט תחנות

1. מכינים 4–6 שולחנות עם בריסטול וקלף שונה על כל אחד
2. סבב ראשון: הקבוצה דנה ורושמת רעיונות על הבריסטול
3. המארח/ת נשאר/ת, השאר עוברים לשולחן הבא
4. הקבוצה החדשה מוסיפה ובונה על מה שנכתב
5. חוזרים לשולחן הראשון וקוראים מה התווסף
6. גלריה קצרה: כל מארח/ת מציג/ה תובנה אחת

חלק ו' – חשיבה ויישום

1. תלמיד/ה בוחר/ת שני פורמטים, מסביר/ה הבדל בתפקידים או באווירה, ומנמק/ת העדפה אישית
2. מתאר שלושה שלבים: חשיבה אישית, שיחה בזוגות, שיתוף במליאה, עם נושא ברור
3. כדי להפריד בין תפקיד לדעה אישית ולשמור על יחסים טובים בכיתה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- גלריה שקטה
- לבדוק שהזמן בכל שלב נשמר
- כדי שהתלמידים יתרגלו טיעון ולא רק יביעו דעה אישית

טיפים להפעלה:

- אפשר להציג לתלמידים את שמות הפורמטים ולבקש לשחק בהם בקבוצות קטנות לפני המילוי
- מומלץ להדגיש שבכל הפורמטים שיתוף הוא מרצון ואין חובה לחשוף חוויות אישיות
- בפעילות הפתוחה אפשר לבחור נושא ניטרלי מתוכן לימודי אחר כדי לתרגל בפועל

דף תרגול: פורמטים לשיח כיתתי

דף התלמיד/ה **רגיל**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נלמד על שישה פורמטים לשיח כיתתי – מעגל שיח, חשבו-התאימו-שתפו, תחנות, ויכוח מובנה, גלריה שקטה ואקווריום. לכל פורמט יש שלבים, זמנים ותפקידים משלו.

1 חלק א' – הבנת הפורמטים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזה פורמט כל הכיתה יושבת במעגל אחד ועובר חפץ מדבר?

א) מעגל שיח ב) אקווריום ג) תחנות ד) גלריה שקטה

2. באיזה פורמט יש קבוצה שמדברת בפנים וקבוצה שמקשיבה בחוץ?

א) תחנות ב) אקווריום ג) ויכוח מובנה ד) חשבו-התאימו-שתפו

3. מה קורה בפורמט חשבו-התאימו-שתפו אחרי שלב החשיבה האישית?

א) שיחה במליאה מיד ב) שיחה בזוגות ג) כתיבה על הקיר ד) ויכוח בין קבוצות

4. מה תפקיד ה'מארח/ת' בפורמט תחנות?

א) שופט/ת בוויכוח ב) נשאר/ת בשולחן ומסכם/ת לקבוצה הבאה ג) מחזיק/ה את חפץ המדבר ד) יושב/ת במעגל הפנימי

5. באיזה פורמט התלמידים כותבים ולא מדברים בקול?

א) גלריה שקטה ב) מעגל שיח ג) ויכוח מובנה ד) אקווריום

6. כיצד מחלקים תלמידים לצדדים בוויכוח מובנה?

א) לפי דעה אישית ב) בהגרלה ג) לפי גיל ד) המורה בוחר/ת לפי ציונים

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בפורמט מעגל שיח מותר לתלמיד/ה לומר 'אני עובר/ת' ולא לענות.	☐	☐
2	בפורמט תחנות כל הקבוצות נשארות באותו שולחן לאורך כל הפעילות.	☐	☐
3	בוויכוח מובנה חשוב לצאת מהתפקיד בסוף ולומר את הדעה האמיתית.	☐	☐
4	בפורמט אקווריום כל הכיתה מדברת בו זמנית.	☐	☐
5	בגלריה שקטה אפשר להגיב לכתוב של אחרים בסימנים כמו חץ או ✔.	☐	☐
6	ויכוח מובנה מתאים לנושאים פוליטיים שנויים במחלוקת.	☐	☐

3 חלק ג׳ – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מעגל שיח	____	**א.** 10–15 דק׳, עבודה בזוגות
2. תחנות	____	**ב.** 20–30 דק׳, מעגל פנימי וחיצוני
3. ויכוח מובנה	____	**ג.** 30–40 דק׳, 4–6 קבוצות
4. אקווריום	____	**ד.** 15–25 דק׳, כל הכיתה במעגל
5. חשבו-התאימו-שתפו	____	**ה.** 25–35 דק׳, שני צדדים ושופטים

4 חלק ד׳ – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. בפורמט מעגל שיח, מי שמחזיק/ה ב _____ הוא/היא מי שמדבר/ת.

2. בפורמט תחנות, ה _____ נשאר/ת ליד השולחן ומסכם/ת לקבוצה הבאה.

3. בפורמט אקווריום יש כיסא _____ שמי שרוצה יכול/ה לשבת בו לרגע.

4. בוויכוח מובנה, ה _____ מנמקים איזה טיעון היה משכנע.

5. בגלריה שקטה, התלמידים כותבים על דפים גדולים במקום ל _____ .

6. בפורמט חשבו-התאימו-שתפו, השלב הראשון הוא חשיבה _____ .

5 חלק ה׳ – סידור שלבים – פורמט תחנות

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	המארח/ת נשאר/ת, השאר עוברים לשולחן הבא
☐	גלריה קצרה: כל מארח/ת מציג/ה תובנה אחת
☐	מכינים 4–6 שולחנות עם בריסטול וקלף שונה על כל אחד
☐	סבב ראשון: הקבוצה דנה ורושמת רעיונות על הבריסטול
☐	הקבוצה החדשה מוסיפה ובונה על מה שנכתב
☐	חוזרים לשולחן הראשון וקוראים מה התווסף

6 חלק ו׳ – חשיבה ויישום

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו שני פורמטים שלמדתם והסבירו באיזה מהם הייתם רוצים להשתתף ומדוע.

2. תכננו בקצרה שיחה כיתתית בפורמט 'חשבו-התאימו-שתפו' על נושא לבחירתכם – מה יהיה בכל שלב?

3. מדוע חשוב שבוויכוח מובנה התלמידים יצאו מהתפקיד בסוף ויגידו את דעתם האמיתית?

כרטיס יציאה

ציינו פורמט אחד שמתאים לשיחה שקטה ולא מילולית

מהו תפקיד השומר/ת זמן?

מדוע בוויכוח מובנה מחלקים לצדדים בהגרלה ולא לפי דעה?

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀